

k tomu písemného povolení vydaného zvláště bezpečnostním úřadem. Že obžalovaní takového povolení neměli, soud zjistil na základě vlastního jejich doznání a, že rozdělovali letáky svým spoludělníkům v továrně, tedy mimo místnosti úředně k tomu ustanovené, jest zjištěno rovněž bezvadně. Není tedy v odsuzujícím rozsudku právního omylu v žádném směru. Netřeba zdůrazňovati, že ve všech případech, kde tiskopis obsahující skutkovou podstatu zločinu a přečinu, byl rozšiřován proti předpisům § 23 tisk. zák., jde o ideální souběh policejně-tiskového přestupku § 23 tisk. zák. s kulposním pachatelstvím deliktu založeného obsahem tiskopisu podle čl. III čís. 3 zák. čís. 142/68. Z uvedeného plyne, že zmateční stížnost jest z části neodůvodněna, z části neprovedena po zákonu, takže ji bylo zavrhnouti. Vzhledem k obsahu zmateční stížnosti budiž ještě dodáno, že trestní zodpovědnost rozšiřovatele závadného tiskopisu za přečin zanedbání povinné péče není vyloučena tím, že pachateli činu podle obecných pravidel trestního zákona nelze přičítati zločin nebo přečin spáchaný obsahem tiskopisu jako přímému pachateli.

Čís. 3471.

Podstatou komisionářského obchodu jest prodej zboží do komise daného; tento prodej sám o sobě nemůže ještě naplniti pojem »zadržení« nebo »přivlastnění« ve smyslu § 183 tr. zák. Jde však o zpronevěru, disponoval-li komisionář tržbou za zboží jiným způsobem než odezdáním jí komitentu.

Přeměna původní smlouvy (komisionářské) ve smlouvu jiného obsahu (novace).

(Rozh. ze dne 3. května 1929, Zm II 450/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 15. října 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., nařídil však podle § 362 čís. 1 tr. ř. mimořádnou obnovu trestního řízení ve prospěch obžalovaného, zrušil za tím účelem onen rozsudek zemského trestního soudu v Brně a věc odkázal na příslušný nyní okresní soud trestní v Brně, by ji znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Stěžovatel uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., ustrojuje si svémocně skutkový děj, který pak bere za základ právních vývodů, aniž při tom dbá skutkových zjištění rozsudku. Vychází z okolnosti prý nepopřené, že prvotní komisionářský obchod pozměněn byl novací v obchod splátkový při delších platebních lhůtách, při čemž prý však nebylo jednáno o výhradě vlastnického práva Anny M-ové; teprve po této novaci zboží prodal. Leč stěžovatel si při tom podle své potřeby upravuje výpověď svědkyně Anny M-ové, odlišně od doslovu proto-

kolu ze dne 15. října 1928, který jediné slouží za základ rozsudku, ano hlavní přelíčení toho dne bylo konáno znovu, nikoliv pokračováno v dřívějších odročených. Nálezací soud podle rozsudku bere za zjištěno, že obžalovaný převzal hodinky s řetízkem do komise, zboží prodal a stržené peníze neodvedl, ponechav si je pro sebe, že byl si vědom toho, že jeho jednání porušuje vlastnické právo jiné osoby a přiči se výhradě práva vlastnického pro Annu M-ovou až do úplného zaplacení, s níž byly mu věci ty odevzdány. Tato skutková zjištění stěžovatel ani výslovně, ani jasným poukazem nenapadá výtkou nějakého formelního zmatku. Třeba ovšem podotknouti, že si rozsudek zřejmě není ve svých právních vývodech přesně vědom náležitosti povahy komisionářského obchodu, an na jedné straně bere za zjištěno, že obžalovaný hodinky s řetízkem převzal do komise, zároveň pak považuje prodej věcí těch bez předchozího zaplacení nedoplatků kupní ceny za zásah do práv komitenta. Vždyť podstatou komisionářského obchodu jest prodej zboží do komise daného; tento prodej sám o sobě nemůže ještě naplniti pojem »zadržení« nebo »přivlastnění si« ve smyslu § 183 tr. zák. Jde však o zpronevěru, disponuje-li komisionář tržbou za zboží, jež nastupuje na místo tohoto v důsledku smlouvy komisionářské (čl. 361. obch. zák. posl. věta), způsobem jiným, než tím, že ji odevzdá komitentu. V souzeném případě však rozsudek výslovně zjišťuje, jak již uvedeno, že obžalovaný peníze stržené za zboží dané do komise neodvedl podle příkazu, nýbrž že si je ponechal pro sebe a při tom též byl si vědom protiprávnosti svého činu. Tato skutková zjištění, jež zmateční stížnost ve svých vývodech pomíjí, tvoří ve svém souhrnu skutkovou podstatu zločinu zpronevěry jak po stránce objektivní, tak i subjektivní a nebylo proto v rozsudku nesprávně použito zákona. Pokud stížnost provádí výtku zmatečnosti podle § 281 čís. 9 b) tr. ř. z důvodu, že jednání obžalovaného jest beztrestným pro omyl ve smyslu § 2 písm. e) tr. zák., přehlíží, že rozsudek neobsahuje výroku, jenž by touto výtkou mohl býti napaden. Za zjištěného skutkového stavu bylo proto zmateční stížnost, tak jak je provedena, zahrnouti jako po zákonu neprovedenou.

Při poradě o zmateční stížnosti vzešly však nejvyššímu soudu jako soudu zrušovacímu závažné pochybnosti o správnosti skutkových zjištění, položených za základ odsuzujícímu výroku. Týkají se zjištění, že Anně M-ové bylo vyhrazeno vlastnictví k hodinkám s řetízkem, poněvadž se vůbec nikdy svého vlastnického práva nevzdala. Nálezací soud zjišťuje sice, že M-ová uzavřela s obžalovaným novou smlouvu, nezjišťuje však nic bližšího, zejména za jakých podmínek tato nová smlouva byla dojednána. Zjistiti tyto okolnosti a obsah nové smlouvy je tím více třeba, ana původně tvrdila i M-ová, i obžalovaný, že hodinky dány byly do komise, že jde o smlouvu komisní, později však udali oba souhlasně, že tu byla novace. Právě při přeměně původní smlouvy ve smlouvu obsahu jiného bylo zapotřebí, by veškeré její podstatné náležitosti byly přesně stipulovány. M-ová udala sice při posledním hlavním přelíčení, že se ani při uzavření novace nevzdala práva vlastnického k hodinkám. Tím však netvrdila žádné faktum, nýbrž jde v podstatě toliko o její právní úsudek. Soud nálezací spokojil se s tímto jejím tvrzením,

nezkoumav, zda je právně kryto skutkovým dějem, na nějž se vztahuje. Zrušovací soud nemá proto podkladu, z něhož by mohl tento úsudek posuzovati. Třeba totiž znáti bližší podmínky, skutkový obsah nové smlouvy, hlavně vyšetřiti a zjistiti, na čem se strany dohodly, by bylo lze posouditi, zda obsah srovnalé vůle stran znamenal právně pro M-ovou výhradu vlastnického práva, po případě s jakým omezením. Tyto úvahy vzbudily u zrušovacího soudu pochybnosti o správnosti rozhodného skutkového předpokladu soudu nalézacího. Nařídil proto podle § 362 čís. 1 tr. ř. mimořádnou obnovu ve prospěch obžalovaného, zrušil v celém rozsahu rozsudek nalézacího soudu a odkázal vzhledem na předpis § 1 zákona ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n. věc na příslušný nyní okresní soud trestní v Brně, by ji znova projednal a o ní rozhodl, při čemž bude mu, dojde-li k odsuzujícímu výroku, přihlížeti k ustanovení § 265 tr. ř. jak pro otázku výměry trestu, tak pro otázku podmíněného odsouzení.

Čís. 3472.

Popuzování k bojkotu firmy z pohnutek národnostních, jazykových, rasových nebo náboženských jest popuzováním k nepřátelskému činu ve smyslu § 14 čís. 2 zák. na ochranu republiky.

Pojem »nepřátelského činu«.

Rozdíl skutkových podstat podle § 14 čís. 2 zák. na ochr. rep. a podle § 25 zákona proti nekalé soutěži (ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 3. května 1929, Zm II 46/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 10. prosince 1928, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem podle § 14 čís. 4 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost, dovolávajíc se zmatku podle čís. 5 § 281 tr. ř., mluví zcela všeobecně o mnohých neúplnostech a rozporech v rozsudku; způsobem jasným a určitým vytýká a takto podle zákona provádí výtku neúplnosti jen v jediném bodě, že rozsudek nepřihlíží k údaji svědka O-a, že pár boxové obuvi u Bati stojí 69 Kč, kdežto všude jinde, zejména též u stěžovatele 109 Kč. Dovojuje z této skutkové okolnosti vyšlé na jevo při hlavním přelíčení, že pohnutkou domnělého trestného činu byla jen »konkurenční polemika« a nikoliv popuzování z důvodů národnostních. I když však tento hospodářský moment snad spolupůsobil v rozhodnutí obžalovaného spáchat trestný čin, nepřichází v souzeném případě v úvahu jako okolnost rozhodující, neboť stylisace plakátu, jak rozsudkem je zjištěná, zdůrazňuje jen hledisko národnostní (»kaufen Sie nur bei deutschen Geschäftsleuten! Baťa ist eine českische